

2747

1835

PIĄTE SPRAWOZDANIE
KIEROWNIKA SZKOŁY
ZAWODOWEJ DRUKAR-
SKIEJ W KRAKOWIE ZA
R O K 1 9 1 3 - 1 9 1 4.

2747

12335

PIĄTE SPRAWOZDANIE
KIEROWNIKA SZKOŁY
ZAWODOWEJ DRUKAR=
SKIEJ W KRAKOWIE ZA
ROK SZKOLNY 1913=1914

NAKŁADEM STOW. DRUKARZY I LITOGRAFÓW W KRAKOWIE.
ODBITO CZCIONKAMI Drukarni Narodowej w Krakowie.

DRUK PIERWSZEGO SPRAWOZDANIA WYKONAŁA BEZPŁATNIE
DRUKARNIA W. L. ANCZYCA I SPÓŁKI · DRUGIEGO DRUKARNIA
»CZASU« · TRZECIEGO DRUKARNIA ZWIĄZKOWA · CZWAR-
TEGO DRUKARNIA UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO · PIĄ-
TEGO DRUKARNIA NARODOWA - ZA CO KOMITET SZKOLNY
SKŁADA UPRZEJME PODZIĘKOWANIE. ∞ ∞ ∞ ∞ ∞ ∞

KRONIKA SZKOŁY.

Sprawozdanie niniejsze zamyka piąty rok szkolny istnienia zawodowej szkoły drukarskiej uzupełniającej. Naukę rozpoczęto 2 paździer. 1913. Uczniowie zgromadzili się w sali szkolnej, gdzie po przemówieniu kierownika szkoły i przewodniczącego Wydziału szkolnego P. W. Anczyca odczytano przepisy dyscyplinarne, obowiązujące w szkole. Również jak roku zeszłego otrzymali uczniowie broszurkę p. t. »Zasady przyzwoitego zachowania się według dra Juliana Wisnara, opracował dr Jan Piątek«.

Nauka odbywała się w szkole im. Jana Kochanowskiego w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki od godziny 5—7. We środy od godziny 5—7 odbywały się specjalne fachowe wykłady dla uczniów klasy drugiej. W skład tych przedmiotów wchodziły: Nauka teorii układu drukarskiego, nauka o maszynach, papierze, farbach, o reprodukcji, nauka higieny, wreszcie o obowiązkach i prawach obywatelskich.

Miniony rok szkolny z powodu zaburzeń

w przemyśle drukarskim można nazwać anormalnym. W czasie bowiem bezrobocia, które rozpoczęło się z końcem grudnia, a trwało do połowy lutego, nauka się nie odbywała. Strata wynikła z tej przerwy wynosiła około 20 godzin na każdy przedmiot naukowy. Chcąc ten ubytek wynagrodzić i odpowiedzieć przepisanej planowi nauki na skutek uchwały Wydziału szkolnego nauka odbywała się od dnia 20 lutego po 3 godziny dziennie, t. j. od 4—7. Wskutek tego ubytek w każdym przedmiocie wynosił tylko po 6 godzin na cały kurs.

Biblioteka szkolna powiększona w tym roku dzięki staraniu P. Anczyca i poparciu właścicieli drukarni wynosiła 302 tomy. Młodzież korzystała z wypożyczalni chętnie, bo na 48 uczni uczęszczających 40 wypożyczało książki i przeczytało w roku szkolnym 420 tomów, t. j. przeciętnie na każdego 10 książek.

W ciągu roku szkolnego zwiedzili uczniowie kl. I. Wawel — (groby królów, skarbiec) i Muzeum zoologiczne c. k. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Uczniowie klasy II. drukarnię W. L. Anczyca i Spółki i Braci Koziańskich, gdzie zaznajomili się z nowymi maszynami do składania. Obie klasy zwiedziły wystawę antialkoholiczną i wysłuchały wygłoszonego tam wykładu.

W minionym roku szkolnym hospitował zakład p. Inspektor krajowy Inż. Jan Tarczałowicz.

Dnia 24 maja nastąpiło uroczyste zakończenie

roku szkolnego. Po odprawionem nabożeństwie w kościele OO. Kapucynów młodzież zebrała się w sali szkolnej, gdzie wobec p. Przełożonego Gremium Drukarzy i Litografów, p. Instruktora Przemysłowego i PP. Właścicieli Zakładów drukarskich i innych Gości, po przemowie kierownika szkoły odczytano klasyfikację i rozdano uczniom nagrody w książeczkach Kasy Oszczędności.

Na zakończenie przemówił serdecznie do młodzieży p. Anczyc. Wykazując korzyści nauki, radził młodzieży dalsze kształcenie się zawodowo i zachęcał do brania udziału w pracy społecznej. Następnie dziękując za opiekę Wys. Wydziałowi Krajowemu, C. k. Radzie Szkolnej, Radzie Miejskiej, Izbie Handlowej i Przemysłowej, zaprosił Gości do zwiedzenia wystaw prac rysunkowych i stylistycznych uczniów szkolnych.

SKŁAD GRONA NAUCZYCIELSKIEGO

L.	Imię i nazwisko	Charakter	Kwalifikacye	Uczy	W klasie	godz. tygodn.	Uwaga
1	Jan Dreziński kierownik szkoły	kierownik szkoły XXXII.	Wydział filozoficzny (absol.) Egzamin wydz. II. grupy. Dwa spec. kursy z rysunków przemysł. we Lwowie	rysunków zarys nauki prawa	I, II	4	8 godzin wykładów
2	Julian Krótkowski nauczyciel	dyrektor szkoły wydz. w Dębniakach	Egzamin wydz. II. grupy. Dwa spec. kursy z buchalt. i rachunków przemysł.	rachunków	I, II	4	
3	Jan Orczykowski nauczyciel	nauczyciel szkoły wydz. im. Ces. Fr. Józefa	Wydział filozoficzny (absol.) Egzamin wydz. z I. grupy. Kurs specjalny buchalteryi dla szkół przemysłowych	języka niemieckiego	I, II	4	Gospod. klasy II.
4	Dr Henryk Kanarek nauczyciel	nauczyciel szkoły wydz. im. św. Jana Kantego	Egzamin do szkół średnich Egzamin wydz. z I. grupy	języka polskiego	I, II	4	Gospod. klasy I.
5	Dr Roman Nitsch	docent Univ. Jagiell.	—	wykłady hygieny	II		6 godzin wykładów
6	Tadeusz Rząca	współwł. Zakładu p. f. Tad. Jabłoński i Sp.	Urz. Tow. Wzaj. Kred. w Krakowie, przemysłowiec	o reprodukcji	II		6 godzin wykładów
7	Franc. Zemanek	kier. techniczny druk. A. Rippera w Krakowie	Ukończony słuchacz K. K. Graphische Lehr-u. Versuchs- Anstalt w Wiedniu	teorya zecerstwa, pomocnicze działy	II		32 godzin wykładów

WYDZIAŁ SZKOLNY SZKOŁY UZUPEŁNIAJĄCEJ PRZEMYSŁO- WEJ STOWARZYSZENIA DUKARZY I LITOGRAFÓW W KRAKOWIE

PRZEWODNICZĄCY:

WACŁAW ANCZYC.

CZŁONKOWIE:

DREZIŃSKI JAN, kierownik szkoły.

GÓRSKI K. LUDWIK, dyrektor Drukarni Literackiej.

GROELE ADAM, Radca Magistratu, delegat gminy M.
Krakowa.

TADEUSZ KOSTECKI, c. k. Prof. Szkoły Przemysłowej,
delegat Wydziału Krajowego.

KRANIKOWSKI KAROL, właściciel litografii.

Dr OSTROWSKI WITOLD, Instruktor Stowarzyszeń Prze-
mysłowych.

ŚWIERZYŃSKI ALEKSANDER, Starszy Stowarzyszenia,
Dyrektor Drukarni »Czasu«.

Inż. TILL STANISŁAW, c. k. Radca budownictwa, dyrektor
Muzeum Przemysłowego, delegat c. k. Rady Szkolnej
Krajowej.

WITKOWSKI ADAM, delegat »Ogniska«.

WYKAZ PRZEROBIONEGO MATERIAŁU NAUKI. ~~~~

K L A S A I.

Materyał z języka polskiego i stylistyki przemysłowo-kupieckiej.

a) Czytanie i objaśnianie ustępów poetycznych i prozaicznych na podstawie »Wzorów poezyi i prozy« Próchnickiego. Czytano »Grażynę« Mickiewicza, Sienkiewicza nowelę »Latarnik«, Brodzińskiego sielankę »Wiesław«, Ujejskiego »Mara-ton«, Słowackiego »Ojciec zadżumionych«.

b) *Gramatyka*: Ważniejsze wiadomości z gramatyki i fleksyi. — Pisownia Akademii Um. i warszawska. — O zdaniach.

c) Ćwiczenia w korespondencji przemysłowo-handlowej. Listy, Telegramy, Rachunki, Adresy przesyłkowe, Przekazy, Listy przewozowe. — Zlecenia pocztowe, Listy pieniężne, Okólniki.

d) Ćwiczenia wolne. Dyktaty i ćwiczenia ortograficzne.

Język niemiecki.

Na podstawie podręcznika do nauki języka niemieckiego opracowano następujące ustępy:

a) prozaiczne: Unser Schulzimmer. Unsere

Wohnung. Unser Wohnzimmer. Unser Speisezimmer. Das Schlafzimmer. Die Küche. Der Hausbau. Die Stadt. Das Dorf. Der Garten. Die Familie. Der Körper des Menschen, Die menschlichen Sinne. Die Nahrung des Menschen. Das Tischdecken und die Tischgeräte. Die Getränke. Die Kleidung des Menschen. Die Beschäftigung der Menschen. Vom Beruf. Die Eisenbahn. Das Schiff. Von den Haustieren und ihrem Nutzen. Das Tierreich. Das Jahr. Die Jahreszeiten. Die Weltgegenden. Die Erde. Europa. Österreich-Ungarn. Bezirk, Land u. Reich.

b) poetyczne: Mutterliebe. Die traurige Geschichte vom dummen Hänschen. Der Schiffbruch. Des Feuers Macht. Die Heimat. Die Bürgschaft.

c) bajki i powiastki: Eine Rechnung. Wie man's nimmt. Der Reiche und der Arme. Arbeit macht reich. Edelsteine. Der Nagel. Fleiss und Ausdauer. Das Porträt. Das seltsame Rezept. Drei Freunde.

d) Rozmówki: Vom Alter. Vom Schläfe. Am Morgen. Von den Kleidungsstücken. Von der Zeit. Das Frühstück. Das Mittagessen. Der Besuch. Mieten eines Zimmers.

Gramatyka: Odmiana rzeczowników i czasowników. Deklinacya mocna i słaba. Konjugacya mocna i słaba w stronie czynnej i biernej. Odmiana rzeczownika z przymiotnikiem. Liczebniki główne i porządkowe.

Rachunki.

Przerobiono materiały zawarty w podręczniku dla szkół uzupełniających przemysłowych część II

przez Dyr. c. k. Akademii Handlowej we Lwowie
Radcę Pawłowskiego.

Rysunki.

Pismo igiełkowe. Na podstawie przestudyowa-
nych liści, gałązek, motyli (sylwety, kontury, kolor)
rysowano ornamenta, kładąc nacisk na należyte
rozmieszczenie i zapełnienie danej przestrzeni.

K L A S A I I.

Język polski i stylistyka.

a) Zarys dziejów piśmiennictwa polskiego. Po-
czątki piśmiennictwa polskiego. O zabytkach języka
polskiego. Jan Długosz. Pogląd na piśmiennictwo
w. XVI. Okres złoty: Kochanowski, Skarga, Szy-
monowicz. Czytano: Nadzieję, Psalm, Kazanie
o miłości Ojczyzny, Pomarlicę. Pogląd na piśmien-
nictwo w. XVIII-go: Konarski, Krasicki, Trem-
becki. Czytano: bajki Krasickiego i Trembeckiego;
z satyr: Marnotrawstwo, Pijaństwo. Wiek XIX.:
Brodziński — Wiesław. (O sielankach).

Mickiewicz — Słowacki — Krasiński. Czytano
i objaśniano: Mickiewicza »Konrada Wallenroda«.

b) Ćwiczenia w czytaniu rękopisów.

c) Ćwiczenia stylistyczne: Skrypt dłużny,
Świadectwo, Kwit, Poświadczenia, Okólniki, Asy-
gnacye, Podania.

Język niemiecki.

Według podręcznika opracowano następujące ustępy:

a) Prozaiczne: Benjamin Franklin an einen jungen Freund. Kindliche und brüderliche Liebe. Wer andern eine Grube gräbt. Der Greis und der Jüngling. Kindesdank. Ein braver Kaufherr. Sparsamkeit ist kein Geiz. Der Star von Segringen. Der beste Empfehlungsbrief. Ein Abenteuer des Freiherrn von Münchhausen. Rübezahl und der Glaser. Allgemeine Gesundheitsregeln. Etwas vom Anstande. Das Petroleum. Die Pflanzenstoffe im Handwerk. Von den Verkehrsmitteln im allgemeinen. Hemmnisse des Handels und Verkehres im Mittelalter. Kaiser Franz Josef I. Verfassung und Verwaltung der österreichisch-ungarischen Monarchie.

b) Literatura niemiecka w skróceniu, oraz ustępy z literatury: Der treue Diener (Aus »Minna von Barnhelm«), Aus »Hermann und Dorothea«. Ein Studentenabenteuer in Weimar. Das Erkennen. Ein Friedhofsbesuch. Die Teilung. Der Vater und die drei Söhne. Der Ring des Polykrates.

c) Rozmówki: Die Reise. In einer fremden Stadt. Im Hotel. Im Restaurant. Im Kontor. Auf der Post. Mieten eines Fiakers.

Rachunki przemysłowe.

I. Powtórzenie czterech działań liczbami wielorakimi i dziesiętnymi z uwzględnieniem monet

i miar zagranicznych wraz z wnioskowaniem na przykładach praktycznych.

II. Pojęcie stopy procentowej i obliczanie odsetek, kapitału i stopy procentowej pamięciowo i piśmiennie.

III. Pojęcie brutta, tary i netta, oraz obliczanie netta.

IV. Pojęcie rabatu w cenie i w towarze. Procentowe obliczanie rabatu.

V. Pojęcie skonta i obliczanie ceny towaru po strąceniu skonta.

VI. Obliczanie komisowego (prowizyi) przy zakupnie i sprzedaży.

VII. Wystawianie rachunków.

VIII. O fakturach — oraz obliczanie ceny własnej materiału na podstawie otrzymanej faktury i własnych kosztów.

IX. Obliczanie ceny sprzedaży wytworów przemysłowych z uwzględnieniem ceny materiału, kosztów zarządu (procentowo), kapitału obrotowego (procentowo), robocizny i własnego zysku (procentowo), podając zarazem sposób obliczania stopy procentowej na powyższe czynniki.

Kalkulacya na przykładzie praktycznym z zawodu.

X. Krótkie wyjaśnienie o pocztowych kasach oszczędności oraz obrót kliringowy. (Poświadczenie złożenia i czeki).

XI. O wekslach (weksel własny, trasowany i na własne zlecenie) — przerobiono na blankietach do

użytku szkolnego, następnie wyjaśniono akcept, żyro i protest wekslowy.

XII. O Kasach chorych. (Obliczanie premii.)

XIII. O towarzystwach asekuracyjnych w ogólności, a w szczególności o towarzystwie asekuracyjnym od wypadków.

XIV. Sporządzanie tygodniowej listy wypłat.

Buchalterya pojedyncza w drobnym przemyśle.

Cel i znaczenie ksiąg handlowych oraz niektóre paragrafy z kodeksu handlowego, dotyczące się prowadzenia ksiąg handlowych.

Przerobiono na arkuszach rastrowanych jednomiesięczny temat drukarski a mianowicie: sporządzono inwentarz początkowy, następnie zaciągnięto wszystkie pozycje tematu do odpowiednich ksiąg (jak księgi kasy, księgi wierzytelności i zamówień, oraz księgi zapadłości (długów).

W końcu sporządzono inwentarz końcowy i obliczono czysty zysk.

Rysunki.

Nauka o farbach, barwach i ich harmonii. Jako zastosowanie tej nauki kombinowanie łatwych obwódek i narożników. Na podstawie wzorów rysowano i zmieniano według własnej kombinacji ornamenta, mające zastosowanie do obwódek narożników, zakończeń, winiet i t. p. Rysowano inicjały gotyckie, włoskie i renesansowe. Nauka o najważniejszych stylach.

Teorya układu drukarskiego.

Część historyczna: O różnego rodzaju płytach, papyrusie i pergaminie. Pisanie książek. Drzeworyty. Wynalezienie sztuki drukarskiej przez Jana Gutenberga. Pierwsza książka drukowana czcionkami ruchomemi. Pierwsza drukarnia w Krakowie. Rozwój sztuki drukarskiej.

Zasady trzech sposobów drukowania: 1. druk wypukły (typograficzny), 2. druk wklęsły (miedziodruk), 3. druk płaski (litograficzny).

Część teoretyczna układu: Sporządzanie materiału drukarskiego: cięcie stempli, sporządzanie matryc, patryc oraz odlew czcionek, fabrykacya linii, oraz pism afiszowych. Materiał typograficzny i jego podział. System typograficzny starszy a nowszy i jego pochodzenie. Kształt czcionki, nazwy stopni, ich znaczenie i pochodzenie. Justunek. Podział pism: charakter i krój. O użyciu pism. Linie. Materiał ornamentacyjny i jego użycie prawidłowe. Krótki opis rozwoju ornamentu i wpływ jego na sztukę graficzną. Tła. Podział książek na książki do użytku praktycznego i książki służące celom artystycznym i luksusowym. Format książki, format układu i wzajemny ich stosunek. Wielkość pisma w stosunku do formatu. Długość wierszy. Wyszczególnienie w tekście. Odstępy między słowami i odstępy między literami, wzajemny ich stosunek. Sposób użycia wierszy tytułowych. Układ wersalikowy. A capite, notki, cytaty, motto, uwagi marginesowe, ich układ prawi-

dłowy. Rękopis. Obliczanie rękopisu. Składanie rękopisu. Zamykanie winkielaka. Prawidłowe użycie justunku. Interliniowanie. Wiązanie i odbijanie układu. Korekty. Sposób wyznaczania i poprawiania błędów. Rewizye. Łamanie. Paginy. Kustosze. Stro=ny początkowe, pełne i końcowe. Norma i sygnatura. Rozstawienie. Arkusz tytułowy i jego porządek. Szczegółowy opis wszystkich tytułów, a mianowicie: tytułu czystego, tytułu głównego, zbiorowego, specjalnego, dedykacyi, przedmowy, spisu rzeczy, wykazu źródeł, sprostowania błędów, tytułu rozdziałowego, wykazu źródeł i spisu alfabetycznego. Układ tytułu sposobem starszym (otwartym) i nowszym (zamkniętym) i zasadnicza ich różnica. Wypełniacze. Układ tabelaryczny. Układ wykonany sposobem angielskim. Układ łukowy. Układ akcydensowy, starszy i modny. O zamykaniu płaszczyzn.

Wiadomości ogólne o maszynach drukarskich: Wstęp historyczny. Prasy ręczne. Wynalezienie maszyny pospiesznej. Cztery rodzaje maszyn tłokowych. Maszyny płaskocyldrowe, w szczególności systemu «Miehle» i maszyny rotacyjne.

Maszyny do składania: Sposoby w celu przyspieszenia układu ręcznego. Pierwsze aparaty do układu i do rozbiórki. Pierwsza patentowana maszyna do składania. Wiadomości ogólne o najczęściej używanych maszynach do składania.

Farby: Barwy świetlne (fizyologiczne) i farby

drukarskie <fizykalne>. Fabrykacya. Gatunki. Pokosty.

Papier: Wynalezienie papieru przez Chińczyków i sposób sporządzania. Wyrób papieru czerpanego. Wynalezienie maszyny papierniczej i jej opis. Holender. Materiały surowe, używane do fabrykacyi papieru. Wyrób celulozy. Sporządzanie masy papierowej. Sporządzanie papieru. Zalety i wady papieru. Zdarność druku. Gatunki. Ojczysty przemysł papierniczy.

O reprodukcji.

Ogólne pojęcie reprodukcji, jej cel i zadanie. Najdawniejsze sposoby ozdabiania rękopisów obrazem. Z sztuką drukarską powstaje drzeworyt, jako prototyp reprodukcji. Rozwój drzeworytu z biegiem czasu — jego wartość artystyczna jako dzieła sztuki ręcznej. Miedzioryt — staloryt.

Fotografia jako czynnik podstawowy obecnej sztuki reprodukcyjnej. Ogólne objaśnienia co do fotografii: kamera, soczewka, negatyw, pozytyw. Przenoszenie z negatywu fotograficznego odbić rysunków kreskowych na płyty cynkowe, miedziane, mosiężne. Uzyskanie obrazu na płycie metalowej — ochrona linii rysunku przed działaniem kwasu saletrzanego <wzgl. chlorku żelaza>. Wytrawienie płyty za pomocą tych odczynników.

Autotypia — klisza siatkowa. Wykonanie kliszy z oryginałów, zawierających światłocienie <półtony>. Rozłożenie takiego obrazu drogą fotograficzną na

punkty, za pomocą siatki czyli rastru. Co to jest siatka czyli raster. Umieszczenie siatki między soczewką a płytą fotograficzną w kamerze. Negatyw otrzymany za pomocą siatki. Kształt i wielkość punktu w światłach, półcieniach i cieniach obrazu. Przeniesienie obrazu z negatywu na płyty metalowe. Wytrawienie kliszy siatkowej. Klisze siatkowe podwójne. (Duplex=Autotype).

Druk trójbarwny. Zasada rozdziału wszystkich kolorów w naturze na trzy barwy zasadnicze. Fotograficzne wydzielenie tych trzech barw za pomocą barwnych filtrów, czyli przesłonek. Zabarwienie filtrów. Uzyskanie trzech negatywów rozdzielczych, odpowiadających każdej z poszczególnych barw zasadniczych. Diapozytywy i negatywy siatkowe. Wykonanie z tychże klisz na metalu i złożenie z nich kolorowej odbitki. O autochromie, jako środka pomocniczym przy druku trójbarwnym.

Litografia i chromolitografia. Ogólne zasady i sposób wykonania. Światłodruk. Heliograwura.

Inne nowe rodzaje reprodukcji.

Nauka higieny.

Budowa ciała ludzkiego. Elementarne wiadomości o komórce. Kośćciec, mięśnie, naczynia krwionośne, nerwy. Narząd oddechowy, narząd trawienia, nerki. Najważniejsze wiadomości z fizjologii narządu krwionośnego, nerwowego, oddechowego, trawienia i nerek.

Najważniejsze choroby zakaźne: gruźlica, tyfus, czerwotka. Sposoby ich szerzenia się i ochrona przed nimi. Zasadnicze wiadomości o dezynfekcyi.

Zatrucie ołowiem — jego objawy i środki zaradcze ze szczególnem uwzględnieniem zawodu drukarskiego.

Alkoholizm — jego znaczenie społeczne i znaczenie dla jednostki. Palenie tytoniu: jego ujemne strony. Uwagi luźne o odżywianiu i higienie życia codziennego.

Zarys nauki prawa.

Pojęcie wstępne o państwie i prawie. Zarys ustroju politycznego austriacko-węgierskiej monarchii. Najwyższa władza państwa. Władze ustawodawcze. Prawo wyborcze i wybieralność do Rady państwa. Zakres działania Rady państwa. Skład i zakres Sejmu krajowego. Stanowisko obywateli w państwie — obowiązki i prawa. Ważniejsze przepisy ustawy przemysłowej, warunki potrzebne do wykonywania przemysłów. Obowiązki i prawa ucznia i pracodawcy. Zarys ustawy prasowej.

WYKAZ STATYSTYCZNY ZA ROK SZKOLNY 1913/14.

KLASA	W roku szkolnym	Zapisanych	Do końca roku szkol. pozostało	Klasyfikowano z postępem								Nieklasyfikowano		Przeciętny procent frekwencji	W stosunku do zapisanych kwalifikowano	W stosunku do kwalifikowa- nych otrzymało postępn	Otrzymało nagrody		
				Celującym	Chwalębnym	Zadawałającym	Dostatecznym	Niedostatecznym	Pozwol. poprawić z jedn. przedm.	Otrzymało postępn	Ogółem	Z powodu opu- szczenia zawod.	Z powodu nieuczę- szczenia do szkół.						
I	1913/14	26	20	2	1	9	6	—	2	18	20	6	—	26	95.6%	76.9%	90%	3	45
		28	28	—	3	9	10	—	5	22	27	—	1	28	97%	96%	81%	3	60

SPRAWOZDANIE RACHUNKOWE SPRAWDZONA KWOTA WYDATKÓW W ROKU KALENDARZOWYM 1913

		K	h
1	Płaca kierownika	400	—
2	Płace nauczycieli	1866	—
3	Środki naukowe i przybory szkolne . .	150	14
4	Lokal	—	—
5	Opał	—	—
6	Oświetlenie	177	72
7	Usługa	160	—
8	Wewnętrzne urządzenie lokalu	86	50
9	Materyały	183	68
10	Nagrody uczniów	95	60
11	Wydatki kancelaryjne	100	84
	Razem . .	3220	48

DOCHÓD W ROKU 1913.

Subwencya kraju	900'—
» rządu	1000'—
» Gminy m. Krakowa	600'—
» Izby Handl. i Przemysł. . .	400'—
» Stowarzyszenia	95'—
Razem. .	2995'—

Niedobór z lat poprzednich wynosi po koniec
r. 1913 za pięć lat utrzymania szkoły K 1220'24.

Zamknięcie rachunkowe powyższe za rok kalendarzowy 1913 obejmuje właściwie drugą połowę roku szkolnego 1912/13 i pierwszą połowę roku szkolnego 1913/14. Według polecenia Wys. Wydziału Krajowego zamknięcie rachunkowe obejmować ma rok kalendarzowy, nieszkolny.

Stosując się do tego polecenia, podajemy w sprawozdaniach rocznych zamknięcie za rok kalendarzowy, w tej formie, jak je przedłożono Wys. Wydziałowi Krajowemu, aczkolwiek rachunek taki nie daje dokładnego obrazu wydatków za ten rok szkolny, któremu odpowiada niniejsze sprawozdanie. W roku bieżącym otrzymaliśmy polecenie z Wys. Wydziału Kraj., aby zamknąć rachunki z końcem I-go półrocza i nadal rok budżetowy układać od 1 lipca do 30 czerwca każdego roku. W ten sposób w sprawozdaniu najbliższem podamy zamknięcie za pół roku kalendarzowego 1914 i za cały rok szkolny 1914/15, a wtedy obraz zamknięcia rachunkowego będzie kompletny, bo pokryje się z rokiem szkolnym.

Sprawa drukarni szkolnej postąpiła o tyle naprzód, że Dyrekcya Muzeum Przemysłowego przygotowuje już otwarcie warsztatu drukarskiego, przeznaczonego do odbywania kursów dla drukarzy. Z pracowni tej korzystać będzie także mogła nasza szkoła. Fundusz nasz na ten cel przeznaczony, a złożony w depozycie Izby Handlowej i Przemysłowej, wynosił z d. 1 stycznia b. r. K 1419.78. Stowarzyszenie nasze uchwaliło w r. b. z fundu-

szów własnych na ten cel kwotę K 500.—, tak, iż razem rozporządzamy na ten cel kwotą ponad 2000 K i mamy nadzieję w krótkie fachowe wykłady połączyć z praktycznymi ćwiczeniami w drukarni szkolnej.

Wkońcu uzalić się musimy na nieregularne i opóźnione wypłacanie subwencji z funduszu krajowego i rządowego na utrzymanie szkoły.

Wydawałoby się, że szkoła, której fundusze zabezpieczone są preliminarzem krajowym i państwowym, powinna otrzymywać regularnie przyznaną jej ustawami subwencję, która wynosi podstawę, bo $\frac{2}{3}$ kosztów jej utrzymania. Wydawałoby się, że subwencję taką, przyznaną jej ustawą, szkoła funkcjonująca regularnie, prowadzona poprawnie, powinna otrzymywać stale, w oznaczonym czasie i bez uwarunkowania wypłaty od próśb i podań.

Tymczasem, jak rachunki wykazują, w praktyce subwencje te wpływają tak późno, że czynią gospodarkę finansową oraz wogóle prowadzenie Szkoły wprost niemożliwym. I tak w r. b. wydatki na szkołę (nie licząc deficytu z lat poprzednich) wynoszą około 2000 K. Na to wpłynęła dotąd zaliczka na subwencję krajową w kwocie 600 K i nic więcej. Wobec tego, że Stowarzyszenie funduszków odpowiednich nie posiada, skarbnik zaliczać musi stale z funduszków własnych potrzebne kwoty na utrzymanie szkoły, o ile nie chce jej zamknąć w połowie roku dla braku funduszków.

Czy taki system powinien być regułą w szkołach, utrzymywanych z funduszków publicznych?

Co mają robić w takim wypadku Stowarzyszenia niezasobne? Czy wogóle na zaprowadzenie prawidłowej i poprawnej gospodarki finansowej w tym kierunku nie ma rady?

Pytania te pozostawiamy bez odpowiedzi.

ZA KOMITET SZKOLNY

Wacław Anczyc, przewodniczący.

KLASYFIKACYA UCZNIÓW KL. I UZUPEŁN. SZKOŁY DUKARSKIEJ W KRAKOWIE ZA ROK SZKOLNY 1913/14.

Na 26 uczniów zapisanych — klasyfikowano 20.

Otrzymali postęp:

celujący:

1. Cendrowicz Jan	2. Pawlik Piotr

chwalebny:

3. Górecki Leon

zadowalający:

4. Baran Edward	8. Litwin Roman
5. Blitz Mendel	9. Puchała Józef
6. Gąsiecki Józef	10. Radosz Edward
7. Karliński Władysław	11. Wójcik Bolesław
12. Żiżka Stanisław	

dostateczny:

13. Duda Józef	16. Lachowicz Stefan
14. Gieras Witold	17. Stypuła Romuald
15. Knapik Józef	18. Wesołowski Władysław

Do egzaminu poprawczego przeznaczono 2 uczniów.

Opuściło szkołę 6 uczniów.

KLASYFIKACYA UCZNIÓW KL. II UZUPEŁN. SZKOŁY DUKARSKIEJ W KRAKOWIE ZA ROK SZKOLNY 1913/14.

Na 28 uczniów zapisanych — klasyfikowano 27.

Otrzymali postęp:

chwalebny:

1. Jan Elgiet	2. Józef Steinlauf
3. Mieczysław Wierzbicki	

zadowolający:

4. Stefan Czernecki	8. Kazimierz Musiał
5. Karol Gracz	9. Wojciech Niziński
6. Antoni Haber	10. Feliks Setkowicz
7. Leon Michalik	11. Jan Spyrczyński

dostateczny:

12. Jerzy Buczyński	17. Władysław Pańczyszyn
13. Leopold Czuraj	18. Maryan Sędera
14. Henryk Dułęba	19. Alojzy Stokłasek
15. Bolesław Iglicki	20. Stanisław Stopa
16. Teofil Jaśko	21. Władysław Szwob
22. Ludwik Witek.	

Do egzaminu poprawczego przeznaczono 5 uczniów.
Nieklasyfikowany 1 uczeń z powodu słabości.

DRUKARNIA NARODOWA
W KRAKOWIE

